

งานศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาหาสาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างรัฐกับชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ (2) เพื่อวิเคราะห์การจัดการความขัดแย้งโดยความร่วมมือระหว่างรัฐและชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ผลการศึกษาพบว่าสาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างรัฐกับชุมชนท้องถิ่นนั้นมาจากความกดดันของการใช้ที่ดิน จากผลของนโยบายการจัดการพื้นที่ป่าของรัฐผนวกกับการผลิตเชิงพาณิชย์ที่มากขึ้น จนเมื่อถึงจุดหนึ่งที่รัฐได้ปรับเปลี่ยนนโยบายโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา จึงเริ่มถึงจุดเปลี่ยนของการจัดการทรัพยากรและลดข้อขัดแย้งในการจัดการทรัพยากร

และพบว่าการจัดการแบบมีส่วนร่วมเพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอที่จะจัดการกับข้อขัดแย้ง โดยการจัดการแบบมีส่วนร่วมจำเป็นที่จะต้องให้เกิดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่าย และการใช้ข้อมูลในเชิงประจักษ์เข้ามาใช้เป็นข้อยุติ

จึงมีข้อเสนอแนะว่า ในการลดข้อขัดแย้งในการจัดการทรัพยากรควรที่จะต้องให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่ายเพื่อให้เกิดเวทีในการตกลงและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน พร้อมกันนี้ในระหว่างการดำเนินการควรมีหน่วยงานของรัฐอื่นๆ เข้ามาให้การสนับสนุนการมีส่วนร่วมดังกล่าวเพื่อให้ข้อตกลงและผลของการปฏิบัติเป็นที่ยอมรับของทุกหน่วยงานของรัฐและชุมชนถือเป็นข้อตกลงร่วมกัน

The objectives of this research are (1) to find causes or factors which raise a conflict of forest resource management between government and local community, (2) to analyze a conflict management through cooperation between government and local community that may lead to sustainable of natural resources.

This research found that causes or factors of the conflict over forest resources between government and local community were from more pressure of land use as a result of government policy by government combined with an meaning of demand on commercialized production. Until the new scheme of co-management was introduced and put in action participatory in problem-solving form various stakeholders had reduced such conflict considerably.

Furthermore, it was just mere co-management that reduced the conflict, but cooperation of various stakeholders applying evident based information was proven to be a promising conflict resolution.

It is suggested that in order to reduce conflict of resource management, a cooperation of more stakeholders to establish an agreement and strengthen to the community. In addition, more various government sectors should engage more to support the mentioned cooperation during the process, in order to be accepted by other government sector and communities.